

بخش ششم

فصل اول: مروری کوتاه بر مراحل وقوع جنگ جهانی دوم در ایران

ایران و آلمان دارای روابط حسنه‌ای پیش از شروع جنگ جهانی دوم بودند. ایران از ۱۸۸۵ دارای روابط سیاسی با آلمان بود. جنگ جهانی اول منجر به نزدیکی بیشتر ایران و آلمان شد. ایرانی‌ها از اینکه می‌دیدند آلمان با دشمنان دیرین ایران یعنی روسیه و انگلیس وارد جنگ شده بود، احساس خوشایندی داشتند و از این جهت، پیروزی آلمان مطلوب نظر بسیاری از ایرانیان بود. این مسئله مورد بهره‌برداری آلمان نیز واقع شد. آن‌ها به آزادخواهان ایرانی نزدیک شدند و ایلات و عشایر و گروه‌های مبارز را علیه روسیه و انگلیس شوراندند (فانی، ۱۳۷۷: ۲۲). این روابط در سطحی بود که عده‌ای از سیاست‌مداران به‌صراحت از اندیشه‌های هیتلر دفاع می‌کردند. از سوی دیگر هیتلر نیز برای ایران جایگاه بالایی را در سیاست خارجی خود قائل بود. از جمله اسناد به‌جامانده از آن دوران که نشان‌دهندهٔ نوع روابط ایران و آلمان بود می‌توان به تریک عید نوروز هیتلر به رضاشاه اشاره کرد.

سابقه روابط ایران و آلمان به نیمه دوم قرن نوزدهم میلادی برمی‌گردد. تحمیل عهدنامه‌های ترکمانچای و گلستان توسط روسیه به ایران که منجر به موفقیت روسیه در تصاحب قفقاز، گرجستان، آذربایجان شمالی و قسمتی از ارمنستان یک طی نسل و به‌دست‌آوردن حقوق بازرگانی بی‌سابقه و نفوذ سیاسی بیش از پیش در ایران شد، رنجش خاطر عموم ایرانیان از روسیه را فراهم کرد. روسیه که می‌دانست تا چه حد ایران را از خود رنجانده است، به‌هنگام درگیری با دولت عثمانی در جنگ‌های کریمه (۱۸۵۳–۱۸۵۶)، برای انصراف خاطر ایران از همراهی با عثمانی، ایران را تشویق و ترغیب به تصرف هرات کرد.

این مسئله منجر به تکاپوی انگلیس و تهدید ایران به‌وسیلهٔ لشکر کشی به مناطق جنوبی ایران شد. ایران نیز از ادعای خود در مورد هرات دست کشید و مجبور به امضای عهدنامهٔ پاریس (۱۸۵۷ م/ ۱۲۷۴ ش) شد. در همان ایام، آشنایی فرخ‌خان امین‌الملک، نمایندهٔ وقت دولت ایران برای انعقاد قرارداد با دولت انگلستان، با سایر دولت‌های اروپایی و ازجمله آلمان فراهم شد و او از سوری دولت ایران به انعقاد معاهداتی با آلمان پرداخت (پیرا، ۱۳۷۹: ۲۵، ۲۶). در طی سال‌های مختلف روابط بین ایران و آلمان دچار تغییراتی شد. نتیجه‌گیری سطح روابط ایران و آلمان گواه بر نکات زیر است:

«نئیس رایت» سفیر پیشین انگلیس در ایران ذکر کرده است: «دوره قاجاریه، عصر رقابت شدید روسیه و انگلیس برای نفوذ در ایران بود. روسیه به‌سرعت به قفقاز و مناطق مرکزی آسیا راه پیدا کرد و از طرف دیگر بریتانیا نیز برای دفاع از هند و با این باور که در صورت تسلط روسیه بر ایران به خطر بیافته به ایران توجه داشت. در این شرایط و ضعیف بودن پادشاهان قاجار دعوتی بود برای دو قدرت که در اغلب موارد بدون توجه به منافع و احساسات ایرانیان عمل می‌کردند. قدرت و نفوذ بریتانیا در اوج خود از لندن و هند اعمال می‌شد. بعدها و با توجه به قدرت روزافزون آلمان ما مجبور شدیم طی عهدنامه ۳۱ اوت ۱۹۰۷ اختلافات خود را با روسیه کنار گزارده و موافقت کردیم. ایران به دو منطقه نفوذ انگلیس و روسیه با یک منطقه بی‌طرف در بین، تقسیم شود و عدم اعتماد و نفرت ایرانیان از بریتانیا به اوج خود رسید» (رایت، ۱۳۶۱: پیشگفتار) روس و انگلیس در دوره قاجار در رقابتی آشکار امتیازات فراوانی اعم از موفقیت‌آمیز و یا ناموفق– از دربار ایران دریافت کردند.

ازجمله امتیازات گرفته‌شده توسط انگلیسی‌ها می‌توان به فرمان آزادی کشتی‌رانی در رود کارون، امتیاز بانک شاهنشاهی، حق انحصاری انتشار اسکناس، امتیاز معادن ایران، امتیاز لاتاری، امتیاز ساخت راه تهران به سواحل خلیج فارس و… اشاره کرد (تیموری، ۱۳۳۲: ۸۰) (۲۳۷).

ادامه دارد...

چرم ماهی یک چرم نادر است «روزنامه دریایی سرآمد» منتشر کرد؛

جایگاه ویژه چرم ماهی در صنعت کیف و کفش

افزایش تقاضای مصرف کنندگان در صنعت تولید چرم ماهی

از این گونه در برنامه کاری گروه تولیدی چرم ماهی قرار گرفت و این گروه توانست چرم‌های بسیار زیبا در رنگ‌های متنوع از این گونه را تولید نماید و مانند بقیه دیگر چرم‌های تولیدی مورد استقبال تولید کنندگان منسوجات چرمی کشور قرار گرفت

چرم ماهی سیاس؛ یکی دیگر از گونه‌های متداول تکثیر و پرورش در کشور ماهی سیاس می‌باشد. تکثیر و پرورش این گونه در قفس در ابهای دریایی جنوب کشور صورت میگیرد. برای اولین بار در کشور تولید چرم از پوست این ماهی نیز توسط گروه تولیدی چرم ماهی صورت گرفته است. با توجه به اندازه نسبتاً مناسب و رخ بسیار زیبا و رنگ پذیری فوق العاده چرم ایسن ماهی نیز بطور انبوه در برنامه تولید این گروه قرار گرفت و مانند بقیه چرم‌های تولیدی مورد استقبال بسیاری از صنعتگران و دوزندگان محصولات چرمی واقع شد.

براساس آمار موجود تولیدات آبیان محدود ۷۰هزار تن صید، ۸۰۰هزار تن حاصل آبزی پروری است. لذا اگر از این منابع اولیه تنها ۱درصد هم پوست قابل استحصال در نظر بگیریم حدوداً ۱۵ هزار تن (با احتساب ۴۰ کیلوگرم پوست از هر تن) حدوداً ۶۰۰ تن پوست قابل استحصال است.) با احتساب هر کیلو ۱۵ عدد چرم ماهی (حدوداً ۹ میلیون قطعه در سال پتانسیل تولید چرم ماهی وجود

. هدف گروه تولیدی چرم ماهی ارائه چرم‌های جدید ساخته شده از پوست انواع ماهیان بومی کشور در جهت معرفی چرمی لوکس و در عین حال دوستدار محیط زیست به صنعت چرم کشور است.

انوع چرم‌ها ومنسوجات ساخته شده توسط گروه تولیدی چرم ماهی

چرم ماهی گیدر: گیدر یا تون زردباله، مرغوب‌ترین گونه ماهی تُن است که در آب‌های نیمه‌سطحی مناطق گرمسیری و نیمه‌گرمسیری اقیانوس‌های سراسر جهان زندگی می‌کند..این نوع ماهی دارای بدن بسیار بزرگ است. چرم ماهی گیدر یا تُن مانند دیگر چرم‌های ماهی؛ حاصل دور ریز ماهی می‌باشد. این چرم ها دارای رخ زیبا بوده که به نوبه خود دارای زیبایی کاملاً متفاوت از چرم معمولی است. علاوه بر این، از نظر استحکام کششی و خاصیت تهویه در مقایسه با چرم معمولی برتر است و از این طریق می‌تواند خواسته‌های مصرف کنندگانی را که مشتاق چرم جدید هستند برآورده کند و به گسترش بازار چرم کمک کند.با توجه به ابعاد بزرگ این چرم ها؛ استفاده در صنعت تولیدات کیف و کفش و دیگر صنایع چرم بسیار مناسب می‌باشد. خوشبختانه چرم تولیدی این گونه در رنگ‌های متفاوت در سال جاری عرضه گردید وبرای نمونه توسط یکی از

بد نام‌ترین صنایع جهان قرار گرفته‌است به طوری که این صنعت از نظر آلوده کنندگی رتبه دوم را به خود اختصاص داده است. به همین دلیل در سال‌های اخیر فشن پایدار و مد پایدار بیش از هر زمان دیگری مورد توجه دانشمندان، طراحان و مصرف کنندگان قرار گرفته‌است.

کاربردهای چرم ماهی

صنعت تولید چرم از پوست ماهی در سال‌های اخیر در دنیا به دلیل تقاضای مصرف کنندگان جدید در حال توسعه است. رنگ‌های زیبا و درخشان پوست ماهی و سطح لایه لایه آن، موجب شده چرم تولید شده از پوست ماهی جای خود را در صنعت چندین میلییارد دلاری چرم جهان باز کند. چرم ماهی مانند بقیه دیگر چرم ها تقریباً در بسیاری از صنایع از جمله؛ کیف و کفش؛ البسه؛ ملبمان؛ انواع اکسسوری ها؛ زیورآلات و حتی وسایل ورزشی کاربرد دارد.

سابقه چرم ماهی در ایران

در طی سال‌های گذشته موضوع چرم ماهی در ایران با تولید چند تکه چرم از پوست ماهی خاویاری؛ کپور؛ قزل آلا به‌طور آزمایشی در قالب پروژه‌های تحقیقاتی و موضوع پایان نامه انجام شده است. از جمله موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور نیز به‌طور رسمی و در غالب چند پروژه تحقیقاتی این کار را انجام داده است. آخرین بار آقای دکتر حافظیه، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور با کمک استاد گرانقدر آقای عبادالله یوسف‌زاده، کارشناس رسمی استاندارد چرم کشور اقدام به تولید چند نمونه از چرم ماهی تیلاپیا کردند. اقدام این موسسه و تولید آزمایشی چرم از پوست ماهی تیلاپیا ما را بفکر انداخت که به صورت تجاری به این موضوع بپردازم. با توجه به برنامه اولیه توسعه ماهی تیلاپیا در کشور (تا ۲۰ هزار تن) و در دسترس بودن پوست این ماهی؛ به عنوان اولین نفر تصمیم به تولید چرم از پوست ماهی تیلاپیا به صورت تجاری گرفته و لذا با کمک استاد یوسف‌زاده تکه‌های نسبتاً بیشتری چرم از پوست ماهی تیلاپیا را تولید کردیم. در مرحله بعد به منظور بازاریابی و بازاریسازی این کالا و ناشناخته بودن آن برای صنعتگران چرم کشور و تولیدکنندگان منسوجات چرمی و با کمک همین صنعتگران خانگی نمونه‌های زیادی اعم از کفش، کیف، زیورآلات، دکمه، بند ساعت را تولید کرده که مورد تایید غرب به اتفاق ایشان گردید.

از جمله کارهایی که برای شناسایی هرچه بیشتر چرم ماهی در کشور انجام شد شرکت در چند برنامه تلویزیونی؛ چاپ چندین مقاله در مجله دنیای چرم و کفش و نیز استفاده از شبکه‌های مجازی برای ارتباط بیشتر با مخاطبین چرم بود. لازم به ذکر است طرح تولید چرم ماهی در رویداد دریای برکت بنیاد برکت بعنوان طرح منتخب شناخته شد.

بعد از یک سال کار تبلیغاتی؛ برای شروع تولید تجاری چرم ماهی؛ گروهی تحت عنوان «گروه تولیدی چرم ماهی» راه اندازی شد. تاکنون این گروه با کمک صنعتگران و تولید کنندگان منسوجات چرمی نمونه‌های زیادی را تولید کرده که خوشبختانه این چرم مورد قبول اکثریت ایشان قرار گرفته است. وجود تنوع گونه‌های ماهی (اعم از دریایی، تکثیری و پرورشی) و طبیعتاً تنوع رخ در آنها مزیت رقابتی خوبی نسبت به دیگر کشورهای تولیدکننده چرم ماهی که معمولاً به دو یا سه گونه بیشتر دسترسی ندارند را برای کشور فراهم کرده است.

به همین دلیل تاکنون این امکان فراهم شده است که از گونه‌های عمده ماهیان دریایی و پرورشی داخل کشور از جمله؛ خاویاری؛ سیاس؛ تیلاپیا؛ سوکلا و تن ماهیان؛ سارم؛ میش ماهی؛ هامور و قزل آلا چرم‌های مرغوب تولید کنیم. نقطه قوت اینکه بخشی از این تولید؛ علاوه بر دباغی با کروم؛ دباغی به روش کسروم – گیاهی و دباغی کاملاً گیاهی است که مورد تایید اغلب کشورهای اروپایی می‌باشد

دارد.طبیعی است با افزایش تولیدات آبیان در کشور طی سالهای آینده این رقم بیشتر نیز خواهد شد.

بررسی اجمالی بازار چرم ماهی

براساس آخرین مطالعات تحقیقات بازار چرم ماهی انجام شده؛ پیش‌بینی می‌شود که بازار جهانی چرم ماهی با نرخ قابل توجهی بین سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۳۰ افزایش یابد. در سال ۲۰۱۹ بازار چرم ماهی در جهان رقم ۲۶٫۷ میلیون دلار بوده است و تخمین زده می‌شود که تا سال ۲۰۳۰ این رقم به ۸۹٫۳۸ میلیون دلار برسد. با توجه به آمار اعلام شده؛ پیش‌بینی می‌شود که بازار جهانی چرم ماهی از سال ۲۰۲۲ تا ۲۰۳۰ با نرخ رشد مرکب سالانه ۵٫۵درصد واجه شود. از نظر محصول، ماهی سالمون بخش عمده تولید چرم ماهی را با سهمی بیش از ۶۰درصد در اختیار دارد.

تولیدکنندگان کلیدی جهانی چرم ماهی عبارتند از چرم آتلانتیک؛ چرم سالمون و شادی. این سه تولیدکننده برتر جهانی حدود ۴۰درصد سهم بازار چرم ماهی را دارند. اروپا بزرگترین بازار چرم ماهی است و بیش از ۷۰درصد سهم بازار را دارد و از نظر کاربرد بیشترین کاربرد کیف و لوازم جانبی با سهم حدود ۶۰درصد است.

براساس جغرافیا، منطقه آسیا و اقیانوسیه به دلیل افزایش جمعیت و افزایش تعداد شرکت‌های ماهیگیری و تولید ماهی؛ به سرعت به منطقه سهم عمده‌ای در تولید و بازار جهانی چرم ماهی را دارند.

برندهای معروف صنعت کفش تیریز؛ چندین جفت کفش دست دوز بسیار شبک از این چرم تولید شد.

چرم ماهی سکن (کوبیا): ماهی سکن یا کوبیا از گونه ماهیان آبهای جنوب کشور بوده که اندازه آن تا بیش از یک متر می‌رسد. پوست این ماهی نیز از استحکام بالا برخوردار می‌باشد. گروه تولیدی چرم ماهی برای اولین بار در کشور چرم این ماهی را با موفقیت تولید نمود که تاکنون توسط صنعت گران دوخت منسوجات چرمی کارهای زیادی با این چرم ساخته شده است.

چرم ماهی تیلاپیا: ماهی تیلاپیا یکی از گونه‌های پرورشی در دنیا است که خوشبختانه در ایران هم در چند سال اخیر تکثیر و پرورش آن در حال توسعه می‌باشد. چرم این ماهی کاملاً در دنیا شناخته شده است بخصوص کشورهایی مانند برزیل و چین. گروه تولیدی چرم ماهی تولید انبوه این چرم را در سطح تجاری از سه سال گذشته آغاز نمود که با توجه به رخ بسیار زیبا و تنوع رنگ‌های مربوطه مورد استقبال بسیاری از صنعتگران منسوجات چرمی کشور واقع گردیده و تاکنون تولیدات بسیار زیبا اعم از کیف؛ کفش و انواع اکسسوری ها توسط ایشان خلق شده است.

چرم ماهی خاویاری: ماهی خاویاری یکی از گونه‌های با ارزش ماهی بدلیل تولید خاویار شناخته شده است. خوشبختانه در سالهای اخیر تکثیر و پرورش این گونه در کشور رواج یافته و در حال توسعه می‌باشد. چرم ماهی خاویاری در رده چرم‌های بسیار لوکس در دنیا از ارزش خاصی برخوردار است. لذا در دو سال گذشته تولید چرم